

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 36.376/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures de la Région de Bruxelles-Capitale, le 6 janvier 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, prorogé au 13 février 2004¹ sur un avant-projet d'ordonnance "modifiant l'article 60 du Code des Droits de Succession", a donné le 12 février 2004 l'avis suivant :

⁽¹⁾ Par une lettre du Ministre du 6 février 2004.

Observations préalables

1. Les documents relatifs tant à l'accomplissement des formalités préalables qu'à la délibération du Gouvernement et qui sont annexés au nouveau texte de l'avant-projet transmis le 6 février 2004 sont identiques à ceux communiqués avec la demande d'avis initiale du 23 décembre 2003. Ils ne concernent en conséquence que la modification apportée par l'avant-projet initial à l'article 60 du Code des droits de succession. L'intitulé de l'avant-projet du nouveau texte communiqué au Conseil d'État ne vise lui-même que cette disposition.

Il ne semble donc pas que les formalités requises aient été dûment accomplies concernant la nouvelle version de l'avant-projet. C'est sous cette réserve que le présent avis est donné.

2. Selon l'article 5, § 3, alinéa 3, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions,

"Tant que l'autorité fédérale assure le service des impôts visés à l'article 3, alinéa 1^{er}, 1° à 8° et 10° à 12°, la procédure de concertation relative à l'applicabilité technique des modifications projetées concernant les impôts régionaux susvisés est fixée dans l'accord de coopération visé à l'article 1^{er bis}."

Cette procédure de concertation est régie par l'accord de coopération du 7 décembre 2001 entre l'État fédéral et les Régions relatif à l'échange d'informations dans le cadre de l'exercice de leurs compétences fiscales et aux procédures de concertation concernant l'applicabilité technique des modifications aux impôts régionaux projetées par les Régions et l'applicabilité technique de l'instauration par les Régions de réductions ou d'augmentations générales de l'impôt des personnes physiques dû, dont le chapitre III, comprenant les articles 8 à 11 et déterminant la procédure de concertation pour les projets de décrets ou d'ordonnances modifiant un impôt régional est en l'occurrence applicable, de sorte que le projet d'ordonnance doit, conformément à l'article 8 de cet accord, être notifié par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale au Ministre fédéral des Finances avant son dépôt au Conseil.

.../...

Il ne ressort pas des documents transmis au Conseil d'État qu'il aurait été procédé à la concertation prévue par les articles 8 à 11 de l'accord de coopération, précité. Il conviendra, dès lors, de satisfaire à cette obligation et de donner connaissance au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale des éventuelles remarques du Ministre fédéral sur l'applicabilité technique des modifications projetées.

Observations particulières

Intitulé

L'intitulé doit être adapté comme dit plus haut.

Dispositif

La rédaction de l'article 60 en projet à l'article 3 est similaire à celle que ce même article 60 recevait dans la disposition - article 53 de l'avant-projet de décret ¹ - qui est ensuite devenu l'article 62 du décret de la Région flamande du 19 décembre 2003 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 2004.

Dans son avis 36.029/1/3, donné les 24 et 27 octobre 2003, sur l'avant-projet de ce décret, la section de législation a formulé au sujet de cet article 53 l'observation suivante ² :

"Teneinde de discriminatie binnen de Europese Unie af te schaffen, wordt het recht op de verlagingen bedoeld in het laatste lid van artikel 140 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, die enkel op de Belgische rechtspersonen van toepassing zijn, verruimd tot de «gelijkaardige rechtspersonen die opgericht zijn volgens en onderworpen zijn aan de wetgeving van een andere lidstaat van de Europese Unie, en die bovendien hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Europese Unie hebben». Onder meer in het in de memorie vermelde vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 6 december 2002 werd een gelijkaardige beperking in het Wetboek van successierechten in strijd geacht met de artikelen 39 (vrij verkeer van werknemers) en 43 (vrijheid van vestiging) van het EG-verdrag.

(1) Vlaams Parlement, stuk 1948 (2003-2004), nr. 1, p. 60.

(2) Ibidem, pp. 92-93.

In het licht van de overeenkomst betreffende Europese Economische Ruimte, waarin dezelfde vrijheden worden erkend tussen de verdragspartijen (zie respectievelijk de artikelen 28 en 31), lijkt in het ontwerp te moeten worden gerefereerd aan de «Europese Economische Ruimte» in plaats van aan de «Europese Unie».

Eenzelfde opmerking geldt voor de artikelen 47, 48, 53 en 55 van het ontwerp."

Conformément à l'accord sur l'Espace économique européen, il paraît préférable de remplacer les termes "l'Union européenne" par les termes "l'Espace économique européen".

Pour le reste, la traduction française de l'article 60 du Code des droits de succession, dans la rédaction résultant de son remplacement par l'article 62 du décret de la Région flamande du 19 décembre 2003 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 2004 ³, semble plus fidèle à son texte néerlandais que la version française de l'article 60 en projet à l'article 3.

⁽³⁾ "Les réductions visées à l'article 59, 2°, ne sont applicables qu'aux personnes morales belges et aux personnes morales analogues créées conformément et assujetties à la législation d'un autre État membre de l'Espace économique européen et ayant leur siège statutaire, leur direction générale ou leur établissement principal dans l'Espace économique européen" (Moniteur belge du 31 décembre 2003, p. 62372).

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
Madame	M. BAGUET,	
Monsieur	J. KIRKPATRICK,	assesseur de la section de législation,
Madame	B. VIGNERON,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. J.-L. PAQUET, premier auditeur.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.376/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 6 januari 2004 door de Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 13 februari 2004 ¹ van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie "tot wijziging van artikel 60 van het Wetboek van de Sucessierechten", heeft op 12 februari 2004 het volgende advies gegeven :

⁽¹⁾ Brief van de Minister van 6 februari 2004.

Voorafgaande opmerkingen

1. De stukken betreffende het vervullen van de voorafgaande vormvereisten en betreffende de beraadslaging van de Regering en die gevoegd zijn bij de nieuwe tekst van het voorontwerp die op 6 februari 2004 is overgezonden, zijn dezelfde als die welke reeds ingezonden waren bij de oorspronkelijke adviesaanvraag van 23 december 2003. Zij hebben bijgevolg alleen betrekking op de wijziging die bij het oorspronkelijke voorontwerp werd aangebracht in artikel 60 van het Wetboek der successierechten. Ook in het opschrift zelf van de nieuwe tekst van het voorontwerp die aan de Raad van State is overgezonden, wordt alleen naar die bepaling verwezen.

De voorgeschreven vormvereisten zijn dus blijkbaar niet naar behoren vervuld voor de nieuwe versie van het voorontwerp. Het is onder dat voorbehoud dat dit advies wordt gegeven.

2. Artikel 5, § 3, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten luidt als volgt :

"Zolang de federale overheid de dienst van de in artikel 3, eerste lid, 1° tot 8° en 10° tot 12°, bedoelde belastingen verzekert, wordt de overlegprocedure met betrekking tot de technische uitvoerbaarheid van de voorgenomen wijzigingen inzake voormelde gewestelijke belastingen bepaald in het in artikel 1bis bedoelde samenwerkingsakkoord".

Die overlegprocedure is geregeld bij het samenwerkingsakkoord van 7 december 2001 tussen de Federale Staat en de Gewesten betreffende de uitwisseling van informatie in het kader van de uitoefening van hun fiscale bevoegdheden en betreffende de overlegprocedures inzake technische uitvoerbaarheid van door de Gewesten voorgenomen wijzigingen aan de gewestelijke belastingen en inzake de technische uitvoerbaarheid van de invoering door de Gewesten van algemene belastingverminderingen of -vermeerderingen van de verschuldigde personenbelasting, waarvan hoofdstuk III, dat de artikelen 8 tot 11 omvat en dat betrekking heeft op de overlegprocedure voor ontwerpen van decreet of ordonnantie tot wijziging van een gewestelijke belasting, in casu van toepassing is, zodat het ontwerp van ordonnantie overeenkomstig artikel 8 van dat akkoord door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aan de federale Minister van Financiën moet worden meegedeeld voor het bij de Raad wordt ingediend.

Uit de documenten die aan de Raad van State zijn overgezonden, blijkt niet of het overleg waarin de artikelen 8 tot 11 van het voormelde samenwerkingsakkoord voorzien, plaatsgevonden heeft. Bijgevolg moet aan die verplichting worden voldaan en, als de federale Minister opmerkingen maakt over de technische uitvoerbaarheid van de voorgenomen wijzigingen, moeten die aan de Brusselse Hoofdstedelijke Raad worden meegedeeld.

Bijzondere opmerkingen

Opschrift

Het opschrift behoort te worden aangepast zoals hiervoren is gezegd.

Dispositief

De redactie van het in artikel 3 ontworpen artikel 60 is bijna identiek aan die welke hetzelfde artikel 60 kreeg in de bepaling - artikel 53 van het voorontwerp van decreet ¹ - die later artikel 62 is geworden van het decreet van het Vlaams Gewest van 19 december 2003 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004.

De afdeling wetgeving heeft in advies 36.029/1/3, dat ze op 24 en 27 oktober 2003 over dat voorontwerp van decreet heeft gegeven, over dat artikel 53 de volgende opmerking gemaakt ² :

"Teneinde de discriminatie binnen de Europese Unie af te schaffen, wordt het recht op de verlagingen bedoeld in het laatste lid van artikel 140 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, die enkel op de Belgische rechtspersonen van toepassing zijn, verruimd tot de «gelijkaardige rechtspersonen die opgericht zijn volgens en onderworpen zijn aan de wetgeving van een andere lidstaat van de Europese Unie, en die bovendien hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Europese Unie hebben». Onder meer

⁽¹⁾ Vlaams Parlement, stuk 1948 (2003-2004), nr. 1, blz. 60.

⁽²⁾ Ibidem, blz. 92-93.

in het in de memorie vermelde vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 6 december 2002 werd een gelijkaardige beperking in het Wetboek van successierechten in strijd geacht met de artikelen 39 (vrij verkeer van werknemers) en 43 (vrijheid van vestiging) van het EG-verdrag.

In het licht van de overeenkomst betreffende (de) Europese Economische Ruimte, waarin dezelfde vrijheden worden erkend tussen de verdragspartijen (zie respectievelijk de artikelen 28 en 31), lijkt in het ontwerp te moeten worden gerefereerd aan de «Europese Economische Ruimte» in plaats van aan de «Europese Unie».

Eenzelfde opmerking geldt voor de artikelen 47, 48, 53 en 55 van het ontwerp."

In overeenstemming met de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte lijkt het beter de woorden "de Europese Unie" te vervangen door de woorden "de Europese Economische Ruimte".

Voor het overige lijkt de Franse vertaling van artikel 60 van het Wetboek der successierechten, in de redactie die voortvloeit uit de vervanging ervan bij artikel 62 van het decreet van het Vlaams Gewest van 19 december 2003 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004 ³, een getrouwere weergave van de Nederlandse tekst ervan dan de Franse versie van het in artikel 3 ontworpen artikel 60.

⁽³⁾ "Les réductions visées à l'article 59, 2°, ne sont applicables qu'aux personnes morales belges et aux personnes morales analogues créées conformément et assujetties à la législation d'un autre État membre de l'Espace économique européen et ayant leur siège statutaire, leur direction générale ou leur établissement principal dans l'Espace économique européen" (Belgisch Staatsblad van 31 december 2003, blz. 62.372).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
Mevrouw	M. BAGUET,	
de Heer	J. KIRKPATRICK,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	B. VIGNERON,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J.-L. PAQUET, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS